

De vijfvoudige perfin P.R./& Zn

Door R. J. Slim

Inleiding

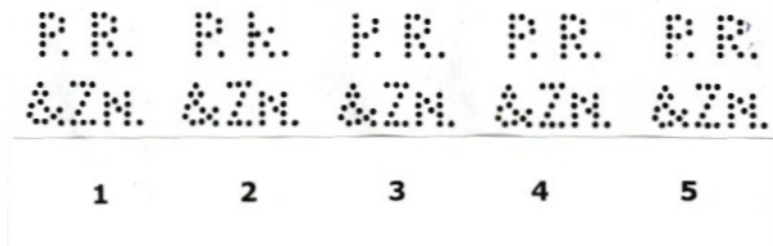
De eerste persoon, die een meervoudige perforator heeft gedetermineerd was ons helaas te vroeg overleden lid, Ruud Hammink. De door hem gedetermineerde perfin was de veel voorkomende perfin DB 2 van de firma J.H. de Bussy. Dit bleek een 10-voudige perforator te zijn. Aan de hand van strippen en grootformaat zegels, waarin de perfin dan vaak meerdere malen (deels) voorkomt is deze determinatie mogelijk. Door de voortschrijdende techniek maakte hij hierbij gebruik van een loep van het merk PEAK (afkomstig uit Japan en een kostprijs van nu ca. 50 euro) en is de determinatie van diverse perforatoren vrij eenvoudig te doen. Dit komt omdat deze loep niet alleen 10 maal vergroot, maar doordat het vergrootglas is voorzien van een kruis met op de verticale as een schaalverdeling van millimeters en zelfs boven de horizontale as een schaalverdeling van 0,1 millimeter. Door deze lijnen langs de gaatjes van de perfin te leggen is gemakkelijk te constateren welk gaatje 'buiten' de lijn valt.

Onze oud-penningmeester, Nico Oosterhagen, heeft daarna aan de hand van door de leden aan hem ter studie afgegeven paren en strippen van diverse perforatoren, waarvan werd vermoed dat dit meervoudige perforatoren waren een reconstructie gemaakt. Door het ontbreken van voldoende strippen en paren van bepaalde perfins was het echter niet mogelijk om alle meervoudige perforatoren te reconstrueren. Deze reconstructies zijn op onze website terug te vinden.

De perfin P.R./ & Zn

Van deze perfin was tot nu, bij gebrek aan paren en strippen nog geen reconstructie gemaakt. Wat schets mijn verbazing dat op de stand van onze vereniging op de Oudejaarsbeurs te Houten deze 5-voudige perforator aan de hoogst biedende te koop werd aangeboden.

Ik heb gelijk van de gelegenheid gebruik gemaakt om van deze perforator een afdruk te maken, zie afbeelding 1.

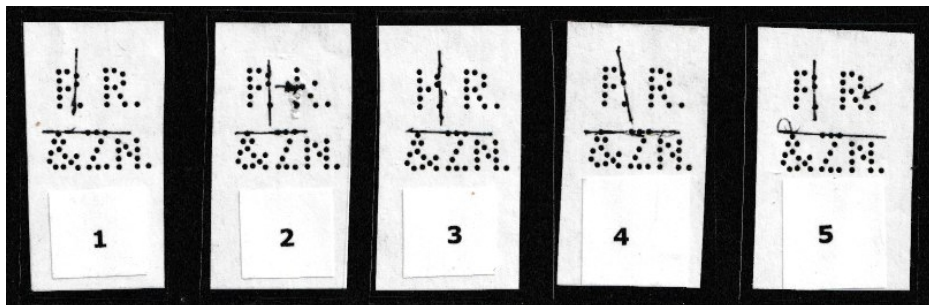

Afbeelding 1: de vijfvoudige perfin P.R./& Zn.

Wat direct opvalt is dat bij het stempel 2 de R6 en R7 ontbreken en bij stempel 3 ontbreekt de P6.

Dit roept meteen de vraag op wanneer zijn deze pennen afgebroken, want het is aannemelijk dat bij de ingebruikname van de perforator alle stempels intact waren en dus alle gaatjes aanwezig waren.

Op het eerste gezicht lijken de onderlinge verschillen tussen de vijf stempels klein, maar bij nadere bestudering blijken er toch waarneembare verschillen te zijn. Dit kan ook niet anders want alle stempels werden destijds handmatig door de instrumentmaker aangebracht.

Afbeelding 2: de afzonderlijke stempels met daarin de getekende afwijkingen.

De afwijkingen per stempel zijn:

Afb. 1: De lijn door P6 en P7 loopt links van de punt tussen de P en R.
De lijn door Z1, Z2 en Z3 loopt boven de &6.

Afb. 2: De lijn door P6 en P7 loopt door het midden van de punt tussen de P en de R. De lijn door Z1, Z2 en Z3 loopt door het midden van de &6.
De P3 en de P9 raken elkaar bijna.
Vanaf ??? ontbreken de R6 en R7.

Afb. 3: De lijn door P6 en P7 loopt door het midden van de punt tussen de P en de R. De lijn door Z1, Z2 en Z3 loopt boven de &6.
Vanaf ??? ontbreekt de P6.

Afb. 4: De lijn door P6 en P7 loopt rechts van de punt tussen de P en de R.
De lijn door Z1, Z2 en Z3 loopt door het midden van &6.

Afb. 5: De lijn door de P6 en P7 loopt door het midden van de punt tussen de P en de R. De lijn door Z1, Z2 en Z3 loopt boven de &6.
De R10 staat links van de lijn door de R9, R10 en R11.
De P1 staat links van de lijn door P2 t/m P5.